

Οδηγός Εκπαιδευτικού

Τεχν
ητή
Νοημο
σύνη

1

Αξία της τεχνητής νοημοσύνης στην
Εκπαίδευση

Εισαγωγή στη δραστηριότητα

Η τεχνητή νοημοσύνη αναδύεται ως ισχυρό μέσο στον χώρο της Εκπαίδευσης, επιφέροντας σημαντικές αλλαγές στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ένα από τα σημαντικά πλεονεκτήματα της τεχνητής νοημοσύνης είναι η δυνατότητα προσφοράς εξατομικευμένης εκπαίδευσης. Επίσης, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία εκπαιδευτικών εργαλείων που απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς και μαθητικό κοινό.

Συνολικά, η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να αναβαθμίσει την ποιότητα και την εξατομίκευση της εκπαίδευσης, προσφέροντας ένα πλούσιο εκπαιδευτικό περιβάλλον που επηρεάζει θετικά τόσο εκπαιδευτικούς όσο και μαθητές.

Απευθύνεται σε:

Εκπαιδευτικούς και κάθε ενδιαφερόμενο χρήστη χωρίς προηγούμενη εμπειρία στην τεχνητή νοημοσύνη, που θέλει να γνωρίσει τρόπους αξιοποίησης της τεχνητής νοημοσύνης στην εκπαίδευση

Στόχοι δραστηριότητας:

- Παρουσίαση τρόπων χρήσης της τεχνητής νοημοσύνης στην εκπαίδευση
- Γνωριμία με το ChatGPT
- Παραδείγματα χρήσης του ChatGPT στην εκπαίδευση

Εικόνα 1.

Εκτέλεση δραστηριότητας

Ένα παράδειγμα συστήματος AI που μπορεί να αξιοποιηθεί στην εκπαίδευση είναι το ChatGPT 3.5, ένα chatbot τεχνητής νοημοσύνης (AI) που είναι διαθέσιμο προς κοινή χρήση από το Νοέμβριο του 2022. Δεν μπορούμε ακόμα να ισχυριστούμε ότι αυτό το εργαλείο έχει τη δυνατότητα να φέρει επανάσταση στα εκπαιδευτικά συστήματα, ενώ, προς το παρόν, δεν είναι σαφές πώς ακριβώς το chatbot θα επηρεάσει τον τομέα της εκπαίδευσης. Είναι ωστόσο σαφές ότι για κάποιους αποτελεί απειλή, ενώ για άλλους παράγοντα αλλαγής.

Υπάρχουν, λοιπόν, οι πολέμιοι, που δεν αποδέχονται τη χρήση του ChatGPT στα σχολεία και έτσι είναι υπέρ της απαγόρευσής του, υπάρχουν όμως και οι υποστηρικτές του, οι οποίοι πιστεύουν ότι μπορεί να λειτουργήσει σα “μαγική σφαίρα” και να προσφέρει λύσεις σε μια σειρά εκπαιδευτικών προκλήσεων σε όλο τον κόσμο.

Είναι εμφανές πάντως ότι το chatbot έχει διαταράξει και θα συνεχίσει να διαταράσσει τα πιο παραδοσιακά εργαλεία μάθησης που χρησιμοποιούν οι εκπαιδευτικοί εδώ και δεκαετίες (π.χ., τη συγγραφή και την αναθεώρηση δοκιμίων).

Εικόνα 2.

Ένα καίριο ερώτημα που προκύπτει εδώ είναι: Με ελλείψεις προσωπικού που, σύμφωνα με την έκθεση “Εκπαίδευση 2030: Προοπτικές για τους εκπαιδευτικούς” του ΟΟΣΑ, αναμένεται να φτάσουν μέχρι το 2030 τα 16,9 εκατομμύρια εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε όλο τον κόσμο, θα μπορούσε άραγε το ChatGPT να δράσει συμπληρωματικά προς τους εκπαιδευτικούς ή ακόμα και να τους αντικαταστήσει;

Η κυκλοφορία του ChatGPT έχει αποδείξει τη δυνατότητα της τεχνολογίας να ενισχύσει, και σε ορισμένες περιπτώσεις να αντικαταστήσει, κάποιες από τις δραστηριότητες και τις εργασίες που εκτελούν οι άνθρωποι στη δουλειά τους. Θα αποτελέσουν οι εκπαιδευτικοί - που θεωρούνται ως ένας από τους βασικούς παράγοντες για τη μάθηση, την ευημερία και τη μακροπρόθεσμη επιτυχία των μαθητών- μια εξαίρεση; Θα μπορούσε άραγε το chatbot να ολοκληρώνει αυτόνομα εργασίες που σήμερα εκτελούν οι εκπαιδευτικοί; Και αν ναι, ποιους κινδύνους εγκυμονεί αυτό το ενδεχόμενο; Πώς μπορούν οι εκπαιδευτικοί να χρησιμοποιήσουν το ChatGPT για να βελτιώσουν τη διδακτική πρακτική τους και/ή την αποτελεσματικότητα ορισμένων εργασιών;

Εκτέλεση δραστηριότητας

Η χρήση του ChatGPT ως εργαλείου εκπαίδευσης

Ακολουθούν μερικά παραδείγματα τρόπων με τους οποίους μπορούν οι εκπαιδευτικοί να χρησιμοποιούν το ChatGPT:

- **Ενίσχυση των μαθημάτων.**

Μια μεγάλη πρόκληση για τους εκπαιδευτικούς στις χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος (LMICs) είναι η μετατροπή ενός πειστικού και “συμπυκνωμένου” αναλυτικού προγράμματος σε ελκυστικά μαθήματα. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να χρησιμοποιήσουν το ChatGPT για να μεταφράσουν τους στόχους μάθησης σε ενδιαφέροντα και πρωτότυπα σχέδια μαθήματος, να πάρουν ιδέες για την προετοιμασία των μαθημάτων ή να συντάξουν νέες εργασίες και τεστ αξιολόγησης. Το ChatGPT μπορεί να βοηθήσει στην προετοιμασία και το σχεδιασμό των μαθημάτων, αλλά όχι στην παράδοσή τους. Ως εκ τούτου, οι εκπαιδευτικοί θα χρειαστούν παιδαγωγική επάρκεια και επαγγελματική κατάρτιση για να διδάξουν το μάθημα με υψηλή ποιότητα.

- **Δημιουργία ερωτήσεων αξιολόγησης.**

Οι εκπαιδευτικοί θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν το ChatGPT για να βελτιώσουν τις ερωτήσεις αξιολόγησης και να δημιουργήσουν ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να χρησιμοποιήσουν διαφορετικούς τύπους αξιολόγησης ώστε να βοηθήσουν τα παιδιά να αναπτύξουν δεξιότητες κριτικής σκέψης, επίλυσης προβλημάτων και συνεργασίας.

Εικόνα 3.

Εκτέλεση δραστηριότητας

- Υποστήριξη σε γλωσσικούς περιορισμούς.

Αν και θα ήταν ιδανικό οι εκπαιδευτικοί να διδάσκουν στη μητρική τους γλώσσα, στην πραγματικότητα ορισμένα εκπαιδευτικά συστήματα θέτουν σε προτεραιότητα άλλη γλώσσα από τη μητρική δασκάλων και μαθητικού κοινού (π.χ. τα αγγλικά). Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι εκπαιδευτικοί δυσκολεύονται να διδάξουν και τα παιδιά να κατανοήσουν μια γλώσσα που δε γνωρίζουν επαρκώς. Εδώ, το chatbot θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο για τη βελτίωση της γλωσσικής επάρκειας εκπαιδευτικών και μαθητών. Για παράδειγμα, τα Duolingo και GPT ισχυρίζονται ότι προσφέρουν οικονομικά και προσβάσιμα, πλήρως εξατομικευμένα μαθήματα γλώσσας.

- Παροχή επιπλέον υποστήριξης στο μαθητικό κοινό.

Οι εκπαιδευτικοί θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν το ChatGPT για να καλλιεργήσουν την περιέργεια των μαθητών και να δημιουργήσουν ιδέες για τις εργασίες τους στο σπίτι. Το ζήτημα που θα μπορούσε να προκύψει εδώ είναι τα παιδιά να ζητούν από το chat να ολοκληρώσει την εργασία για λογαριασμό τους, αντί να το συμβουλεύονται απλώς για βοήθεια, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αντιμετωπίσουν αυτόν τον κίνδυνο συζητώντας τα όρια αυτών των εργαλείων.

- Φροντίδα μαθητικού κοινού.

Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να χρησιμοποιήσουν το ChatGPT για να παρέχουν διαδικτυακές υπηρεσίες διδασκαλίας. Αυτό θα μπορούσε να δώσει στους μαθητές έναν “δωρεάν” βοηθό μάθησης, ο οποίος θα προσαρμόζεται στις ανάγκες τους, ειδικά σε περιβάλλοντα όπου οι εκπαιδευτικοί είναι υπεύθυνοι για πολυπληθείς τάξεις και αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην προσαρμογή της διδασκαλίας τους στις ανάγκες του κάθε παιδιού. Καθώς όμως αυτή η τεχνολογία είναι ακόμα πρώιμη, είναι σημαντικό να συγκεντρωθούν περισσότερα δεδομένα έρευνας και στοιχεία, ενώ απαιτείται στενή επίβλεψη στη χρήση της. Η μη εποπτευόμενη διδασκαλία ενέχει τον κίνδυνο να βλάψει ακούσια τους μαθητές, καθώς το ChatGPT μπορεί όχι μόνο να αναπαράγει μη έγκυρες πληροφορίες, αλλά και να οδηγήσει σε ανησυχητικές συνομιλίες.

- Εξατομίκευση της Διδασκαλίας

Η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να αναγνωρίζει τις ατομικές δεξιότητες και αδυναμίες του μαθητικού κοινού και να προσφέρει εξατομικευμένο διδακτικό περιεχόμενο. Αυτό σημαίνει ότι στα εκπαιδευόμενα άτομα προσφέρεται μαθησιακό υλικό προσαρμοσμένο στο επίπεδο, τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα τους, επομένως η εκπαιδευτική διαδικασία γίνεται πιο αποτελεσματική.

Εκτέλεση δραστηριότητας

Το πλεονέκτημα της προσαρμοστικότητας και της εξατομίκευσης με τη χρήση AI, είναι ότι έτσι διευκολύνεται η πρόσβαση στην εκπαίδευση και βελτιώνεται η ποιότητά της. Το μαθητικό κοινό απολαμβάνει μια πιο σχετική και ενδιαφέρουσα εκπαιδευτική εμπειρία, ενώ οι εκπαιδευτικοί διαθέτουν περισσότερο χρόνο να επικεντρώνονται στην ατομική ανάπτυξη των μαθητών και υποστηρίζονται στην ανάπτυξη διαφοροποιημένης διδασκαλίας, αντί να αναλώνουν πολύτιμο χρόνο σε διαδικαστικά θέματα.

Εικόνα 4.

Ο τομέας της εκπαίδευσης πρέπει να προετοιμάσει τα παιδιά για ένα μεταβαλλόμενο τοπίο. Η απαγόρευση του ChatGPT δεν μπορεί να αποτελέσει μια παραγωγική λύση, καθώς αυτή η τεχνολογία γίνεται όλο και πιο διαδεδομένη, με τον ίδιο τρόπο που η αποτροπή της χρήσης του Διαδικτύου είναι άσκοπη, καθώς αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της καθημερινής ζωής των παιδιών.

Εκτέλεση δραστηριότητας

Δοκιμάστε προτάσεις, όπως οι παρακάτω, στα μαθήματά σας και προσαρμόστε τις σε σχέση με την ειδικότητά σας π.χ. :

- 1** Μελετήστε τα παραπάνω παραδείγματα χρήσης του ChatGPT, αναπτύξτε τα περισσότερο και σκεφτείτε πως θα μπορούσατε να τα αξιοποιήσετε στο δικό σας μάθημα.
- 2** Ζητήστε από το AI να σας αξιολογήσει σε κάποιο θέμα και ύστερα να φτιάξει ένα εξατομικευμένο μάθημα για εσάς.
- 3** Ζητήστε του να προσποιηθεί ότι είναι ένα άτομο (π.χ. ιστορικό πρόσωπο, διασημότητα στον χώρο των επιστημών κ.ά.) και συζητήστε μαζί του.
- 4** Όπως το Διαδίκτυο, έτσι και το AI μπορεί να παραπληροφορήσει. Εντοπίστε ενδεχόμενα λάθη του στη συνομιλία σας.
- 5** Συζητήστε τις θέσεις του AI και επιβεβαιώστε αν είναι ακριβείς ή όχι.

Πηγές

<https://www.linkedin.com/pulse/why-2023-our-breakthrough-year-ai-education-ahmed-fessi>

<https://chat.openai.com/>

Πηγές εικόνων

Εικόνα 1: <https://stock.adobe.com/uk/images/image-of-online-education-system-in-the-modern-world-new-technologies-for-teaching-schoolchildren-and-students-generative-ai/655941154>

Εικόνα 2: <https://stock.adobe.com/uk/images/woman-using-computer-chatting-with-an-intelligent-artificial-intelligence-asks-for-the-answers-wants-chat-bot-chat-with-ai-or-artificial-intelligence-technology-knowledge-on-the-internet-e-learning/588747619>

Εικόνα 3: <https://stock.adobe.com/uk/images/woman-using-computer-chatting-with-an-intelligent-artificial-intelligence-asks-for-the-answers-wants-chat-bot-chat-with-ai-or-artificial-intelligence-technology-knowledge-on-the-internet-e-learning/588747619>

Εικόνα 4: https://stock.adobe.com/gr_en/images/smiling-girl-using-laptop-computer-from-home-to-do-school-work-and-study-modern-concept-of-technology-and-networking-software-development-tool-artificial-intelligence-ai-support-for-students/655260857

Σημείωση

Το υλικό πνευματικής ιδιοκτησίας τρίτων (εικόνες με ή χωρίς προσαρμογή, προσαρμοσμένοι κώδικες, προσαρμοσμένο κείμενο κ.ά.) σημειώνεται ρητά και διανέμεται με την αντίστοιχη άδεια που ορίζεται από τους όρους χρήσης αυτού. Η χρήση στον παρόντα οδηγό γίνεται για δωρεάν εκπαιδευτικούς μη εμπορικούς σκοπούς.